

***PROTESTANTSE DIACONIE
DEN HAAG***

JAARRAPPORT 2016

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

JAARRAPPORT 2016

<u>Inhoudsopgave:</u>	<u>Blz.</u>
Algemeen	1
Bestuursverslag	2 t/m 7
Jaarrekening	
Balans	8 t/m 9
Staat van Baten en Lasten	10
Kasstroom overzicht	11
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12 t/m 14
Toelichting op de Balans	15 t/m 20
Toelichting op de staat van Baten en Lasten	21 t/m 25
Overige gegevens:	
Vaststelling en resultaatbestemming	26
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27
Bijlagen:	
I i. Wijkdiaconieën: recapitulatie uitgaven en ontvangsten	29
ii. Wijkdiaconieën: recapitulatie banksaldi en uitstaande middelen	30
iii. Overzicht per wijkdiaconie (op combinatieniveau)	31 t/m 33
II. Overzicht beleggingen	34
III. Overzicht en exploitatie onroerende zaken	35
IV. Specificatie Stek projecten	36 t/m 37
V. Overzicht bijdragen en subsidies diaconale gelden	37 t/m 38

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

ALGEMEEN

1. Organisatie en Bestuur

De Diaconie van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage is ontstaan uit een fusie in 2004 van :

de Diaconie van de Hervormde Gemeente te 's-Gravenhage;
de Diaconie van de Hervormde Gemeente te 's-Gravenhage-Loosduinen;
de Diaconie van de Gereformeerde Kerk van Den Haag.

Per 31 december 2016 bestond het Moderamen van het College van Diakenen uit de volgende leden:

dhr. mr. A.P. Kaland, voorzitter	mw. B. Mol, diaken-secretaris
vacature, vice-voorzitter	mw. W. de Vlieger-Moll, lid
dhr. drs. W.H. Korteweg, penningmeester	dhr. mr. P. Kuipers, advocaat-diaken

Per 1 januari 2017 is mw. mr. D.P. Kuipers benoemd tot voorzitter, ter vervanging van de heer Kaland, wiens bestuurstermijnen waren voltooid.

De bestuursleden zijn onbezoldigd in functie en ontvangen uitsluitend een onkostenvergoeding.

2. Verslaglegging

De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijn voor de jaarverslaggeving C1 " Kleine Organisaties zonder Winststreven".

3. Bijdrage Stek 2016

De bijdrage aan Stek is weergegeven met een verantwoording naar activiteiten in de jaarrekening 2016 van Stek. Deze jaarrekening wordt door het desbetreffende bestuur overlegd aan de Diaconie in het kader van de tussen beide rechtspersonen geldende overeenkomst. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de diverse door de Diaconie (mede)gefinancierde Stekprojecten.

BESTUURSVERSLAG

1. Doelstelling en activiteiten

Doelstelling algemeen

De Protestantse Diaconie Den Haag stelt zich ten doel om vanuit de christelijke gemeente mensen in de marge van de samenleving te ondersteunen, sociale uitsluiting tegen te gaan en de onderlinge verbondenheid van mensen en het vreedzaam samenleven van verschillende groepen in de stad te stimuleren.

Het doel van deze inzet is gerechtigheid en barmhartigheid. Ook signaleert de Diaconie maatschappelijke problemen en geeft die door aan verantwoordelijke instanties.

De werkwoorden Delen Dienen Durven Doen zijn een korte samenvatting van de missie van de Diaconie.

In het Beleidsplan 2016-2020 heeft de Diaconie haar focus gelegd op de volgende zeven prioriteiten:

1. Versterking van de wijkdiaconieën en het diaconaal opbouwwerk in de wijken, mede dankzij ondersteuning van vrijwilligers in de wijken
2. Tenminste één buurt- en kerkhuis per wijkcombinatie
3. Armoedebestrijding
4. Ondersteuning van vluchtelingen en ongedocumenteerden
5. Intensivering van het ouderenwerk
6. Zichtbaarheid en herkenbaarheid
7. Bevordering van sociale cohesie.

In 2016 heeft de Diaconie verschillende werkzaamheden en voorzieningen voor diaconaal werk in Den Haag ondersteund. Het ging daarbij om de ondersteuning en activering van het diaconale werk in wijkgemeenten, buurtgericht werk en presentie in verschillende wijken in Den Haag, om ouderenwerk, kinder- en jongerenwerk, om ondersteuning van en ontmoeting met migrantenkerken en mensen van andere godsdiensten, om individuele hulp en opvang van vluchtelingen of asielzoekers in schrijnende situaties.

De werkzaamheden worden, in samenspraak en samenwerking met waar mogelijk de diaconie van de wijkgemeente, voor de Diaconie uitgevoerd door Stek, stichting voor stad en kerk in Den Haag.

Daarnaast onderhoudt de Diaconie subsidierelaties met de Stichting Exodus Den Haag, de Stichting Straatpastoraat, de Stichting Invaliden Vakantieweken en het Oecumenisch Aandachtscentrum.

In 2016 werd een incidentele subsidie verstrekt aan St. De Haven voor een uitstapprogramma voor prostituees.

In het geheel van de Protestantse Kerk in Den Haag draagt de Diaconie bij aan een aantal gemeenschappelijke activiteiten, zoals het Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing en het tijdschrift Kerk in Den Haag en het Historisch Diaconaal Project.

De Diaconie laat zich bijstaan door twee vaste commissies: de Commissie Bijstandszaken (CBZ), voor aanvragen voor financiële hulp van € 250,- t/m € 1.400,- en de Beleggingsadviescommissie voor advies over het beleggings- en financieel beleid. De leden van beide commissies worden benoemd door de Diaconie en werken volgens een reglement dat is vastgesteld door de Diaconie.

Van beide commissies worden afzonderlijke jaarrapportages gemaakt.

In 2016 vergaderde het moderamen van de Diaconie twaalf maal, plus een bijzondere vergadering om de opdrachtbrieven op te stellen en een vergadering om te brainstormen over mogelijke bezuinigingsscenario's. Het voltallige College van diakenen kwam viermaal bijeen. Tijdens het overgrote deel van de vergaderingen werden presentaties gehouden van de verschillende projecten, die (mede) gefinancierd worden door de Diaconie. Op 24 augustus werden de opdrachtbrieven 2017 voorbereid in het moderamen op grond waarvan de projectleiders van Stek van de verschillende projecten hun uitvoeringsvoorstellen voor 2017 opstellen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Voorts werd veel tijd besteed aan de relatie met uitvoeringsorganisatie Stek en het zoeken naar een goedkoper alternatief voor Buurt- en kerkhuis De Paardenberg.

In 2016 werd de structurele subsidie aan Stek gesteld op € 2.100.000,-.

Voor bijna alle projecten van Stek geldt dat er naast de financiële steun van de Diaconie ook bij andere kerkelijke organen, fondsen en/of de Gemeente Den Haag wordt geworven.

Werk in de wijken

De Diaconie wil het diaconale werk van de wijkgemeenten in de combinaties en nieuwe wijkgemeenten zoveel mogelijk ondersteunen. Het moderamen besloot in 2012 in principe 0,5 fte diaconaal opbouwwerk per wijkcombinatie in te zetten, onder voorwaarde dat er een diaconaal beleidsplan is. In alle vijf wijkcombinaties was in 2016 inderdaad minstens één diaconaal opbouwwerker actief voor minstens 0,5 fte.

In 2016 werd de volgende inzet gefinancierd:

Den Haag Zuidwest: 1,0 fte diaconaal opbouwwerk. Het diaconaal opbouwwerk concentreerde zich op inzet voor armoedebestrijding en bevordering van werkgelegenheid. Ook werd een plan ontwikkeld voor een mobiele Sociale Kruidenier, waarvoor zowel steun van de wijkgemeente als van derden werd verkregen. Het zoeken naar een diaconale locatie leidde nog niet tot besluitvorming.

Den Haag West: Buurt- en kerkhuis Bethel ontwikkelde zich in het tweede volle jaar na de renovatie voorspoedig en brengt mensen van heel verschillende achtergronden bijeen, mede dankzij de inzet van een diaconaal werker (ca. 0,8 fte).

Combinatie III: dit is de combinatie waar de meeste diaconale locaties liggen. De inzet voor De Paardenberg (inclusief Wereldhuis en Huiswerkbegeleiding Transvaal), Oase/Kariboe Bibi en Kinderwinkel is dan ook hoog en bedroeg 6,6 fte, onder wie ook een (parttime) beheerder gebouw en (parttime) secretariële ondersteuning. Het ouderenwerk (voor 1,5 fte) vindt ook voor een belangrijk deel in deze combinatie plaats. Dit werd in november 2015 uitgebreid met 0,1 fte, vooruitlopend op een verdere intensivering van het ouderenwerk in 2016. In het najaar werd een Notitie Ouderenbeleid Stek - Diaconie 2016/2017 aangenomen en in het College van diakenen besproken.

In combinatie IV, in de wijkgemeente Archipel-Benoordenhout en de wijkgemeente van de Christus Triumfatorkerk, werd in nauw overleg met de wijkdiaconieën gewerkt aan de uitvoering van een diaconaal werkplan, waarin zowel aandacht is voor het eigen diaconale werk als voor de ondersteuning van vluchtelingen en statushouders in de wijk. De kerk fungeert als trekker bij het platform waarin verschillende organisaties en mensen uit de buurt samenwerken in de opvang van statushouders. Er is een diaconaal werker (0,5 fte) actief.

In combinatie V (Lukaskerk) ging de diaconaal werker van Buurt en Lukaskerk eind mei met pensioen. Gelukkig werd een goede vervangster gevonden die eveneens voor 0,9 fte werkzaam is, in nauwe samenwerking met de diaconie van de Lukaskerk. Tussen de Lukaskerk en de Lutherse Kerk is sprake van een toenemende samenwerking. Ook de relatie met De Paardenberg wordt geïntensiveerd.

Opvang van vluchtelingen en ongedocumenteerden

De Diaconie steunt Den Haag Wereldhuis, waar mensen zonder verblijfsvergunning terecht kunnen voor advies en ondersteuning en een sociaal netwerk kunnen opbouwen. Ook faciliteert de Diaconie de huisvesting en opvang van vluchtelingen, in het bijzonder van vrouwen met jonge kinderen, en van enkele mannen met ernstige, vaak psychische, problemen. De Tussenvoorziening waarin mensen die vrijwillig willen terugkeren naar hun land van herkomst worden opgevangen, werd gesloten, zowel vanwege het ontbreken van structurele overheidsfinanciering als door een afnemend aanbod van potentiële terugkeerders. Op verzoek van de Gemeente Den Haag worden sinds februari 2016 moeders zonder verblijfsvergunning met kinderen, die (deels) wel een verblijfsvergunning hebben, opgevangen in een pand dat eigendom is van St. De Haagse Samaritaan, voorheen Stichting Huize Morgenlicht. Het is de bedoeling dat dit pand aan de Diaconie wordt overgedragen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Individuele hulpverlening

Het aantal aanvragen voor individuele hulpverlening lijkt zich te stabiliseren. Opvallend veel geld werd uitgegeven aan de zogenaamde € 5 maatregel: een verplichte bijdrage van ongedocumenteerde mensen voor medicijnen. Na veel aandringen bleek de Gemeente Den Haag bereid een aanzienlijk deel van deze kosten te vergoeden. Een apart verslag van de Individuele Hulpverlening is later beschikbaar.

Ouderenwerk

Het ouderenwerk werd geïntensiveerd, o.a. door het opzetten van Dagopvang Plus, een bijzonder ontmoetingsproject voor ouderen uit Den Haag Zuidwest, moeders met jonge kinderen in de bijstand en mensen met een beperking van Middin. Het is de bedoeling meer plekken te creëren voor Dagopvang Plus in andere wijken van de stad. Het project 'Blijf je nog even' werd voortgezet, evenals het werk met gespreksgroepen in een reeks verzorgingshuizen. Zomerstek trok ook dit jaar weer veel deelnemers.

Jeugdwerk

De Diaconie steunde ook het jeugdwerk van StekJong, zij het met minder financiën dan in voorgaande jaren. Dit werk concentreert zich in de volgende werksoorten en doelgroepen:

1. Werving voor training van geïnteresseerden in de godsdienst-pedagogische methode Godly Play, in het bijzonder voor mensen die werken met kinderen in de basisschoolleeftijd, bijvoorbeeld in kindernevendiensten, en het organiseren van retraites voor gezinnen met jonge kinderen;
2. M25 en Nacht van het Andere Den Haag/Nacht zonder dak; activiteiten voor tieners om hen vertrouwd te maken met het diaconale werk van de kerken; dit gebeurt in nauwe samenwerking met St. Mara;
3. Zinzoekers, activiteiten voor 20ers en 30ers die op zoek zijn naar zin in brede zin, met tal van activiteiten die in toenemende mate door de Zinzoekers zelf bedacht en mede uitgevoerd worden.
4. Tafel van Hoop, een nieuw project waarin nieuwe vormen voor het eeuwenoude ritueel van de Maaltijd gevonden worden en aandacht is voor ontmoeting, hoop, gastvrijheid en solidariteit; deelnemers met zeer uiteenlopende achtergronden maken het project spannend.

Communicatie en Publiciteit

Het meerjarenbeleidsplan 2016-2020 werd in een full colour versie uitgegeven en breed verspreid. Tevens werd de website van de Diaconie geheel vernieuwd. De gids voor De Armeenzorgwandeling kreeg een nieuwe lay-out en de wandeling zelf bleef ook dit jaar bezoekers trekken die zowel begeleid als zelfstandig de wandeling liepen.

Het historisch onderzoek naar de geschiedenis van de Haagse Diaconie nadert zijn voltooiing met een zeer arbeidsintensieve laatste periode van eindredactie en voorbereiding van de publicatie en de publiciteit eromheen. De presentatie van het boek Diaconie – Vijf eeuwen armenzorg in Den Haag is voorzien voor 7 juni 2017.

2. Financieel beleid

De Diaconie heeft in de loop van de jaren een beleggingsportefeuille opgebouwd waarmee een groot deel van de diaconale activiteiten doorlopend gefinancierd kan worden.

De financiële doelstellingen van de Diaconie kunnen als volgt worden geformuleerd:

1. Jaarlijks dient er een bedrag aan inkomsten gegenereerd te worden, waarmee het diaconaal werk dat uitgevoerd wordt door Stek, de bijdragen aan wijkgemeenten, de overige vaste subsidies en de organisatiekosten bekostigd kunnen worden. In 2016 is dit een bedrag van ruim € 2,7 mln.
2. Het belegd vermogen dient in stand gehouden te worden, met correctie voor inflatie.

Het financieel beleid richt zich erop zorgvuldige afwegingen te maken om deze doelstellingen te realiseren.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

3. Beleggingsbeleid en ontwikkelingen in 2016

Het beleggingsbeleid van de Diaconie is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Daarin is onder meer bepaald in welke vermogenscategorieën belegd kan worden, hoe de verdeling over de verschillende beleggingscategorieën dient plaats te vinden, welke beleggingen worden uitgesloten en aan welke eisen de vermogensbeheerders dienen te voldoen. Voorts is vastgelegd dat vermogensbeheerders bij de keuze van de beleggingen duurzaamheidsaspecten volgens de best beschikbare inzichten in acht dienen te nemen.

Zoals hiervoor vermeld wordt het Moderamen bij het beheer van de beleggingen bijgestaan door een Beleggingsadviescommissie. De leden van deze commissie bezitten specifieke deskundigheden op het gebied van belegging in effecten, onroerend goed, financieel beheer, duurzaamheid etc.

De Beleggingsadviescommissie legt het meerjaren beleggingsbeleid vast in een beleidsplan voor een periode van 3 jaar. Daarnaast wordt jaarlijks een plan opgesteld voor het korte termijn beleggingsbeleid. Deze plannen worden ter flattering voorgelegd aan het Moderamen van de Diaconie.

Jaarlijks legt de Beleggingsadviescommissie over het afgelopen jaar verantwoording af aan het Moderamen van het College van Diakenen omtrent het gevoerde beleid en de gerealiseerde rendementen op de beleggingen.

Per jaareinde was de procentuele verdeling van de beleggingen naar beleggingscategorieën als volgt:

<u>Categorie</u>	<u>Realisatie</u> <u>31-12-2016</u>	<u>Realisatie</u> <u>31-12-2015</u>
Obligaties	36%	28%
Aandelen	26%	37%
Vastgoed indirect	7%	11%
Vastgoed direct	13%	13%
Liquiditeiten	18%	10%
Totaal	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Het vastgoed direct betreft de eigen panden; in de weging zijn deze gewaardeerd op de WOZ-waarde.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

4. Resultaten 2016

Het boekjaar over 2016 laat een negatief resultaat zien (voor mutatie reserves) van € 144k.

Kort samengevat zijn de resultaten als volgt weer te geven (x € 1.000):

	<u>Realisatie</u> <u>2016</u>	<u>Begroting</u> <u>2016</u>	<u>Realisatie</u> <u>2015</u>	<u>Verschil met</u> <u>begroting</u>
<u>Baten:</u>				
Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed	3.060	3.813	4.167	753-
Af: directe kosten beleggingen en onroerend goed	559-	539-	485-	20-
Diaconale collecten	81	86	88	5-
Overige baten	39	1	50	38
	<u>2.622</u>	<u>3.362</u>	<u>3.820</u>	<u>739-</u>
<u>Lasten:</u>				
Activiteitenlasten	2.453	2.516	2.552	63-
Beheerlasten	313	367	332	54-
	<u>2.766</u>	<u>2.883</u>	<u>2.884</u>	<u>117-</u>
Saldo baten en lasten	<u>144-</u>	<u>479</u>	<u>936</u>	<u>622-</u>

De belangrijkste verschillen tussen werkelijke inkomsten/uitgaven en begroting worden hierna per post toegelicht.

Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed

De beleggingsopbrengsten zijn veel lager dan begroot, met name als gevolg van koersval in januari 2016, die niet meer voldoende werd ingelopen. Het netto beleggingsresultaat was met 4,0% duidelijk lager dan in 2015 (5,6%).

De huuropbrengsten kwamen iets lager uit vanwege leegstand bij te verkopen panden.

De directe kosten beleggingen en onroerend goed waren hoger dan begroot met name vanwege extra onderhoud aan te verkopen panden.

Collecten

De opbrengst van de collecten voor de Centrale Diaconie bleven achter bij de realisatie 2015.

De collecte opbrengsten voor Kerken in het Midden-Oosten en voor Nepal (samen € 3.318) worden verdubbeld; deze verdubbeling wordt voldaan uit een reservering op de balans (Overige nog te verrekenen bedragen).

Activiteitenlasten

De activiteitenlasten kwamen lager uit dan begroot, vooral vanwege het vervallen van de huursubsidie voor buurt- en kerkhuis Bethel (deze subsidie bleek niet noodzakelijk voor de exploitatie).

Beheerlasten

De beheerslasten waren lager dan begroot door een lagere rentevergoeding aan Stek over het rekening-courantsaldo en het niet inzetten van de post Onvoorzien.

5. Financiële positie

Door het verlies is het eigen vermogen afgenomen met 0,3%.

Aan de continuïteitsreserve werd inflatiecorrectie toegevoegd (€ 129k) om deze reserve in stand te houden; de overige reserves daalden met € 279k, mede als gevolg van de toevoeging aan de continuïteitsreserve.

6. Vooruitzichten 2017

De verwachting voor de komende jaren is dat de beleggingsresultaten zullen achterblijven bij de realisaties van de afgelopen jaren. De Diaconie overweegt daarom de uitgaven gefaseerd op een lager niveau te brengen, waarbij gedurende die periode op het eigen vermogen wordt ingeteerd. Hiervoor zal een meerjarenbegroting worden opgesteld. Voor 2017 wordt nog uitgegaan van het uitgavenpatroon van 2016.

Den Haag, 23 mei 2017

W.H. Korteweg, penningmeester

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BALANS PER	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
ACTIVA		
<u>MATERIËLE VASTE ACTIVA</u>		
1. Onroerende zaken	662.785	770.127
	<u>662.785</u>	<u>770.127</u>
<u>FINANCIËLE VASTE ACTIVA</u>		
2. Beleggingen	56.298.733	56.502.974
3. Leningen u/g	500.244	517.244
	<u>56.798.977</u>	<u>57.020.218</u>
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
4. Kortlopende vorderingen	178.858	168.842
5. Liquide middelen	438.110	647.032
	<u>616.968</u>	<u>815.874</u>
	<u>58.078.730</u>	<u>58.606.219</u>

PROTESTANTSE DICONIE DEN HAAG

BALANS PER

31-12-2016
€

31-12-2015
€

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

8. Continuïteitsreserve	40.325.462	40.196.832
9. Overige reserves	12.842.636	13.622.097
	<u>53.168.098</u>	<u>53.818.929</u>

BESTEMMINGSRESERVES

10. Nieuwe diaconale locaties	500.000	-
11. Vernieuwing diaconale activiteiten	84.442	77.310
12. Personeelsverplichtingen	185.000	185.000
	<u>769.442</u>	<u>262.310</u>

BESTEMMINGSFONDSEN

13. Erfstellingen	294.323	292.955
14. Wijkdiaconieën	550.954	552.161
	<u>845.277</u>	<u>845.116</u>
	54.782.817	54.926.355

VOORZIENINGEN

15. Onderhoudsvoorziening	1.231.677	1.242.763
---------------------------	------------------	------------------

LANGLOPENDE SCHULDEN

16. Leningen o/g	91.389	174.267
------------------	---------------	----------------

KORTLOPENDE SCHULDEN

17. Schulden en vooruitontvangen vergoedingen	292.322	380.882
18. Rekening-courant verhouding Stek	1.680.525	1.881.952
	<u>1.972.847</u>	<u>2.262.834</u>

58.078.730

58.606.219

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
<u>Baten</u>			
1. Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed	3.060.498	3.813.290	4.166.803
Af: directe kosten beleggingen en onroerend goed	-558.959	-538.970	-485.493
2. Diaconale collecten	81.434	86.455	88.360
3. Overige baten	39.359	1.000	50.368
Totaal Baten	2.622.332	3.361.775	3.820.038
<u>Lasten</u>			
4. Activiteitenlasten	2.452.720	2.515.835	2.552.329
5. Beheerlasten	313.150	367.350	331.799
Totaal Lasten	2.765.870	2.883.185	2.884.128
Resultaat	-143.538	478.590	935.910
Resultaatverdeling			
Mutatie continuïteitsreserve	-	-	4.208
Mutatie vernieuwing diaconale activiteiten	7.132	-11.350	-
Mutatie overige bestemmingsreserves	-	-	-
Mutatie wijken	-1.207	-	18.024
Mutatie overige bestemmingsfondsen	1.368	1.000	-2.273
Subtotaal	7.293	-10.350	19.959
Mutatie overige reserves	-150.831	488.940	915.951
	-143.538	478.590	935.910
<i>Uit de overige reserves wordt inflatiecorrectie toegevoegd aan de continuïteitsreserve, te weten:</i>			
<i>Mutatie continuïteitsreserve</i>	<i>128.630</i>	<i>578.000</i>	<i>252.855</i>
<i>Na deze mutatie bedraagt het saldo van de mutaties in de overige reserves:</i>			
<i>Saldo mutaties overige reserves</i>	<i>-279.461</i>	<i>-89.060</i>	<i>663.096</i>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

KASSTROOMOVERZICHT 2016

in € 1.000	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Operationeel resultaat	-144	936
Aanpassingen voor: afschrijvingen	107	107
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie kortlopende vorderingen	-10	217
Mutatie kortlopende schulden	<u>-289</u>	<u>348</u>
	-299	565
Mutatie in voorzieningen	<u>-11</u>	<u>17</u>
Kasstroom uit operaties	-347	1.625
Kasstromen uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-	-
Mutatie financiële vaste activa	221	-1.398
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing en opname leningen o/g	<u>-83</u>	<u>-27</u>
	-83	-27
Toe/afname liquide middelen	<u><u>-209</u></u>	<u><u>200</u></u>
Beginstand liquide middelen	647	447
Toe/afname liquide middelen	-209	200
Eindstand liquide middelen	<u><u>438</u></u>	<u><u>647</u></u>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn RJK.C1 van de Raad voor de Jaarverslaggeving; "Kleine Organisaties zonder Winststreven".

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten m.u.v. de financiële vaste activa. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Als vergelijkende exploitatiecijfers staan vermeld de begroting 2016 en de werkelijke cijfers 2015. Voor de balans zijn de cijfers per 31 december 2015 als vergelijking opgenomen.

2. Grondslagen voor de waardering

2.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische aanschafwaarden verminderd met lineaire afschrijving naar tijdsgelang, tenzij anders is vermeld.

De afschrijvingen worden berekend op basis van de volgende afschrijvingspercentages over de aanschaffingswaarde.

Gebouwen	4%
----------	----

2.2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd op marktwaarde volgens opgave van de vermogensbeheerders.

Vreemde valuta

In vreemde valuta luidende activa worden omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de datum van transactie. De waardering per jaarultimo geschiedt op basis van de geldende wisselkoersen per 31 december.

2.3 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van eventueel noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

DIACONIE VAN DE PROTESTANTSE GEMEENTE TE 'S GRAVENHAGE

2.4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat onder meer uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Aan bestemmingsreserves is door het Moderamen een bepaalde bestemming gegeven; aan bestemmingsfondsen is door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid aangebracht.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt jaarlijks geïndexeerd door toevoeging van inflatiecorrectie ten laste van de overige reserves.

Als grondslag voor deze inflatiecorrectie is het prijs indexcijfer voor alle huishoudens aangehouden.

Bestemmingsreserve nieuwe diaconale locaties

Deze reserve is gevormd uit een dotatie ten laste van de overige reserves. Na realisatie van de nieuwe diaconale locaties zal de bestemmingsreserve weer worden opgeheven ten gunste van de overige reserves. De exploitatie van die locaties zal via de resultaatbestemming ten laste van de overige reserves worden gebracht.

2.5 Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van de lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks van jaren.

3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

De bepaling van het resultaat geschiedt volgens een stelsel gebaseerd op historische kosten. De baten en lasten worden tenzij anders is vermeld toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben met inachtneming van de hiervoor genoemde waarderingsgrondslagen.

3.1 Opbrengst effecten

Hieronder worden opgenomen de directe opbrengsten uit obligatierente en dividenden, alsmede de gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten. Deze opbrengsten worden verminderd met de directe kosten.

De meegekochte/verkochte intrest op obligaties wordt in het boekjaar verantwoord.

Dividenden op aandelen worden verantwoord op het moment dat deze worden ontvangen.

3.2 Opbrengst onroerend goed

Hieronder worden opgenomen de ontvangen huuropbrengsten, verminderd met de exploitatiekosten.

DIACONIE VAN DE PROTESTANTSE GEMEENTE TE 'S GRAVENHAGE

3.3 Legaten

Legaten worden opgenomen in de resultatenrekening onder het hoofd overige baten.

3.4 Kosten gemene rekening

De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door Stek, stichting voor stad en kerk.

Voor de doorbelasting van deze kosten is een overeenkomst Kosten gemene rekening van kracht.

Volgens deze overeenkomst wordt jaarlijks 11% van de personeelslasten van Stek doorbelast.

In de jaarrekening is deze post opgenomen onder beheerslasten, sectie personeelslasten.

4. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, hetgeen betekent dat het exploitatieresultaat als basis is genomen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>MATERIËLE VASTE ACTIVA</u>	662.785	770.127
1. <u>Onroerende zaken</u>		
Aankoopwaarde per 1 januari	6.267.127	6.267.127
Perceel Arendsdorp (Oostduin)	p.m.	p.m.
	<u>6.267.127</u>	<u>6.267.127</u>
Af: afschrijving t/m 2015	5.497.000	5.389.658
Afschrijving 2016	107.342	107.342
	<u>5.604.342</u>	<u>5.497.000</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>662.785</u>	<u>770.127</u>
<p>Per balansdatum bedraagt de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaken ca. € 8,5 miljoen. Hierbij is voor de panden uitgegaan van de WOZ waardepeil per 1-1-2016. Voor een nadere specificatie van de onroerende zaken wordt verwezen naar bijlage III.</p>		
<u>FINANCIËLE VASTE ACTIVA</u>	56.798.977	57.020.218
2. <u>Beleggingen</u>		
Effecten	35.874.085	48.634.375
Deelnemingen	1.537.486	1.321.178
St. Kerkelijk Geldbeheer, inschrijvingsrekening	184.478	184.478
Liquide middelen t.b.v. beleggingen	18.702.684	6.362.943
	<u>56.298.733</u>	<u>56.502.974</u>
<p>Voor specificatie beleggingen, zie bijlage II. De post liquide middelen is tijdelijk hoog na gedane verkopen in 2016, waarbij voor 2017 gefaseerd nieuwe aankopen zijn gepland.</p>		
3. <u>Leningen u/g</u>		
Protestantse Stichting Hyde Park Beheer, 3½% *)	500.000	
Af: aflossing komend boekjaar kortlopende vordering	<u>17.000</u>	
	483.000	500.000
Stichting Oostduin **)	17.244	17.244
	<u>500.244</u>	<u>517.244</u>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de balans

31-12-2016

31-12-2015

*) Looptijd 30 jaar; aflossing € 17.000 per jaarmet ingang van 1-1-2017; slottermijn € 24.000 op 30 juni 2045.

Garantie voor betaling van rente en aflossing Protestantse Kerk in Nederland.

**) Volgens akte d.d. 31-3-1947, verleden voor Notaris Gerlag Jan van Gendt te 's-Gravenhage, werd overeengekomen dat door drie partijen aan de Stichting Oostduin renteloos en voor onbepaalde tijd in bruikleen werd gesteld een bedrag van € 36.302 (Hfl 80.000). In 1975 is, conform een besluit van het Bestuur van de Stichting, 5% van de hoofdsom op de leningen afgelost. Het aandeel van de Diaconie in deze lening bedraagt 50%, dus Hfl 38.000 (€ 17.244).

VLOTTENDE ACTIVA

616.968

815.874

4. Vorderingen en vooruitbetaalde kosten

Kortlopend deel lening Hyde Park Beheer	17.000	-
Te ontvangen coupon- en bankrente	81.618	115.081
Terug te vorderen dividendbelasting	39.081	8.775
Waarborgsommen huur	23.076	23.076
Debiteuren (huur)	27.438	14.995
Af: voorziening debiteuren	-26.745	-
Te ontvangen collecten	2.423	4.240
Vooruitbetaalde kosten	1.273	1.387
Deelnemingen instellingen	796	796
Rek.crt. VVE Ivoorhorst	10.000	-
Diversen	2.898	492
	<hr/>	<hr/>
	178.858	168.842
	<hr/>	<hr/>

5. Liquide middelen

ING Bank	183.700	400.650
ABN AMRO Bank	10.000	10.000
St. Kerkelijk Geldbeheer	59.111	50.544
Rabobank	29.434	28.193
Theodoor Gilissen Bankiers	882	877
Wijkgemeenten banksaldi	154.983	156.768
	<hr/>	<hr/>
	438.110	647.032
	<hr/>	<hr/>

* Zie toelichting wijkgemeenten bijlage I.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>EIGEN VERMOGEN</u>	40.325.462	40.196.832
8. <u>Continuïteitsreserve</u>		
Saldo per 1 januari	40.196.832	39.939.775
Af: correctie saldo 1 januari		-6
Toevoeging inflatiecorrectie 0,32%	128.630	252.855
Nalatenschap		4.208
Saldo per 31 december	<u>40.325.462</u>	<u>40.196.832</u>

Aan de continuïteitsreserve wordt inflatiecorrectie toegevoegd. Zie verder onder Overige reserves.

9. <u>Overige reserves</u>		
Saldo per 1 januari	13.622.097	12.959.001
Mutatie resultaat boekjaar	-150.831	915.951
Af: inflatiecorrectie continuïteitsreserve	-128.630	-252.855
Af: dotatie bestemmingsreserve nieuwe diaconale locaties	-500.000	-
Saldo per 31 december	<u>12.842.636</u>	<u>13.622.097</u>

Aan de Overige reserves wordt het resultaat boekjaar toegevoegd dan wel onttrokken. Voorts wordt de inflatiecorrectie t.g.v. de continuïteitsreserve hieraan onttrokken.

BESTEMMINGSRESERVES

Het bestuur heeft aan de bestemmingsreserves de beperking opgelegd dat zij worden benut voor het doel waarvoor zij zijn gevormd. Het doel is af te leiden uit de omschrijving van de betreffende bestemmings-reserve.

10. <u>Nieuwe diaconale locaties</u>		
Saldo per 1 januari	-	-
Bij: dotatie conform besluit Moderamen	500.000	-
Saldo per 31 december	<u>500.000</u>	<u>-</u>

In het beleidsplan 2016-2020 heeft het Moderamen voorgenomen twee nieuwe diaconale locaties op te zetten. Voor de inrichting en start hiervan is besloten € 500.000 te reserveren. De bestedingen inzake vernieuwing diaconale activiteiten en inrichting locaties vinden plaats op basis van een goedgekeurde investeringsbegroting door het Moderamen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
11. <u>Vernieuwing diaconale activiteiten</u>		
Saldo per 1 januari	77.310	77.310
Af: bijdrage Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	-	-
Bij: vrijval Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	7.132	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>84.442</u>	<u>77.310</u>
12. <u>Personeelsverplichtingen</u>		
Saldo per 1 januari	185.000	185.000
Mutaties	-	-
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>185.000</u>	<u>185.000</u>
<u>BESTEMMINGSFONDSEN</u>	845.277	845.116
13. <u>Erfstellingen</u>		
Legaat Loosduinen	184.478	184.478
Fonds van Reenen	99.080	
Dotatie (koersmutatie)	<u>1.368</u>	
	100.448	99.080
Fondsen t.b.v. onderhoud graven	9.397	9.397
	<hr/>	<hr/>
	<u>294.323</u>	<u>292.955</u>
De opbrengst legaat Loosduinen ad € 8.400 is in 2016 bestemd ten behoeve van Stichting Exodus Den Haag. De opbrengst van het Fonds van Reenen ad € 6.000 is bestemd voor Stek, t.b.v. de Kinderwinkel.		
14. <u>Wijkdiaconieën</u>		
Saldo per 1 januari	552.161	534.137
Bij: saldo mutaties verantwoording wijkdiaconieën	-29.925	-15.315
Bij: bijdragen Centrale Diaconie	26.200	28.800
Overige mutaties	2.518	4.539
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>550.954</u>	<u>552.161</u>

De specificatie van de saldi per 31 december van de wijkcombinaties is opgenomen in bijlage I, pagina 2.
De post Overige mutaties bestaat o.a. uit koersmutatie (Oikocredit) en toevoeging restsaldo Juliana/Valkenboskerk.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>VOORZIENINGEN</u>	1.231.677	1.242.763
15. <u>Onderhoudsvoorziening onroerende zaken</u>		
Saldo per 1 januari	1.242.763	1.226.009
Bij: dotatie	100.915	116.587
Af: vrijval	-58.621	-51.961
Af: bestedingen	-53.380	-47.872
	<u>1.231.677</u>	<u>1.242.763</u>

De onderhoudsvoorziening is gebaseerd op een onderhoudsplan uit 2014. In 2016 is dit plan geactualiseerd; dit is echter nog niet doorgerekend in de voorziening.

16. <u>LANGLOPENDE SCHULDEN</u>	91.389	174.267
<u>Leningen o/g</u>		
Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, t/m 2019	5% 119.267	
Aflossing in boekjaar	<u>-27.878</u>	
	91.389	119.267
<u>Gelden in beheer</u>		
Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	-	55.000
	<u>91.389</u>	<u>174.267</u>

Het saldo van de leningen met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt nihil.

<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>	1.972.847	2.262.834
17. <u>Schulden en vooruitontvangen vergoedingen</u>		
Crediteuren	7.655	5.719
Collectebonnen	19.321	15.703
Af te dragen collecten	31.927	72.699
Overige nog te verrekenen bedragen	41.738	40.153
Nog te betalen kosten	174.154	217.921
Nog te besteden bedragen	1.830	5.934
Vooruitontvangen bedragen	1.759	8.815
ABN AMRO, inz. garantie obligo	13.938	13.938
	<u>292.322</u>	<u>380.882</u>

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

<u>Toelichting op de balans</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
18. <u>Rekening-courantverhouding Stek</u>	<u>1.680.525</u>	<u>1.881.952</u>

Over het gemiddeld saldo van de rekening-courant met Stek, stichting voor stad en kerk is een rentevergoeding van 1,0% toegevoegd (2015: 2,0%).

Niet uit de balans opgenomen activa, rechten en verplichtingen

Personeelsverplichtingen

Per 1 januari 2006 is het personeel van de Diaconie in dienst getreden van STEK. De Diaconie heeft zich in het Sociaal Plan verplicht gesteld om het personeel, in dienst per genoemde datum, terug in dienst te nemen op het moment, dat STEK niet langer aan haar financiële verplichtingen jegens die personeelsleden kan voldoen. Deze verplichting geldt per 31 december 2016 voor 10 werknemers.

Het bruto jaarsalaris van deze werknemers bedraagt exclusief werkgeverslasten € 300.000.

Deze garantie verplichting is van toepassing zo lang het dienstverband met de betrokken werknemer duurt.

Voor deze verplichting is een bestemmingsreserve gevormd binnen het eigen vermogen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
1. Opbrengsten uit beleggingen en onroerend goed			
Opbrengst beleggingen	2.203.312	2.900.670	3.267.468
Huuropbrengst	857.186	912.620	899.335
	3.060.498	3.813.290	4.166.803
Directe kosten beleggingen	287.936	255.000	242.467
Directe kosten onroerend goed	271.023	283.970	243.026
	558.959	538.970	485.493
<i>Beleggingen</i>			
<u>Opbrengst beleggingen</u>			
Dividend	895.153		696.899
Couponrente	406.275		610.814
Valutatermijnresultaat	654.917		1.359.219
Koersmutaties	189.512		499.074
Rente beleggings(spaar)rekeningen	57.455		101.462
	2.203.312	2.900.670	3.267.468
Af: directe kosten beleggingen	287.936	255.000	242.467
Netto opbrengst beleggingen	1.915.376	2.645.670	3.025.001
De directe kosten beheerders beleggingen betreffen beheerfee, bewaarloon en transactiekosten van Hof Hoorneman Bankiers en ABN Amro MeesPierson.			
<i>Onroerend goed</i>			
<u>Huuropbrengst</u>			
Huuropbrengst (100% bezetting)	904.951	912.620	900.323
Af: leegstand en voorziening oninbaar	47.765	-	988
	857.186	912.620	899.335
Af: directe kosten onroerend goed	271.023	283.970	243.026
Totaal	586.163	628.650	656.309

De huuropbrengst betreft de opbrengst bij volledige verhuur. De leegstand was in 2016 hoger vanwege voorgenomen verkoop van diverse objecten. Voor de langdurige huurachterstand van een huurder is een voorziening opgenomen.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
<u>Directe kosten onroerend goed</u>			
Afschrijvingskosten	107.342	107.320	107.342
Dotatie groot onderhoudsvoorziening	100.915	116.590	116.587
Vrijval deel groot onderhoudsvoorziening	58.621-	-	51.961-
Lopend onderhoud	87.410	25.000	29.299
Verzekeringen	13.055	13.320	13.800
Heffingen	20.922	21.740	20.755
Tekort servicekosten (Willem-III-straat)	-	-	7.204
	271.023	283.970	243.026

De afschrijvingskosten worden berekend op 4% van de historische aanschafwaarde.
Dotatie groot onderhoud geschiedt op basis van het meerjaren onderhoudsplan, laatst geactualiseerd in 2014. De vrijval houdt verband met verkoop van één van de panden.

2. **Collecten**

Collecten t.b.v. centrale diaconie	21.393	25.000	27.112
Collecten en giften uit wijkcombinaties	59.977	56.280	60.168
Collecten bijzondere doelen	32.268		54.321
Verdubbeling collecten	3.318		17.478
Afdracht collecten bijzondere doelen	<u>35.245-</u>		<u>71.799-</u>
	341		-
Overige baten wijkcombinaties	277-	5.175	1.080
	81.434	86.455	88.360

Voor collecte-opbrengsten per wijk zie bijlage I.

3. **Overige baten**

Deze post bestaat uit overige baten wijken, alsmede incidentele posten nagekomen schade-uitkering en vrijval saldo Onderhoud graven.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4. Activiteitenlasten			
4.1 Activiteiten wijken	124.183	121.020	102.147
4.2 Exploitatiebijdrage STEK-projecten	1.835.244	1.820.500	1.870.823
4.3 Overige subsidierelaties	366.561	411.065	425.330
4.4 Overige doelstellingen	126.732	163.250	154.029
	2.452.720	2.515.835	2.552.329
4.1 <u>Activiteiten wijken</u>	124.183	121.020	102.147
Zie recapitulatie wijkcombinaties. De begrote bedragen zijn conform opgaven wijkdiaconieën.			
4.2 <u>Exploitatiebijdrage STEK-projecten</u>	1.835.244	1.820.500	1.870.823
Zie betreffende bijlage. De begrote bedragen per project zijn conform begroting STEK.			
4.3 <u>Overige subsidierelaties</u>			
Aandachtscentrum	31.999	30.000	31.994
Kerk in Den Haag	18.216	24.000	19.540
St. Straatpastoraat	19.000	19.000	19.000
St. Exodus	8.400	8.400	8.400
Stichting Invalide Vakantieweken	3.300	4.000	3.135
Incidentele subsidies	6.000	2.000	19.600
<i>Huursubsidies:</i>			
STEK, Parkstraat	230.761	229.280	229.277
STEK, Thomas Schwenkestraat	-	45.500	45.500
St. Exodus, Frankenslag	30.000	30.000	30.000
Aandachtscentrum, Schoolstraat	18.885	18.885	18.884
	366.561	411.065	425.330

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.4 <u>Overige doelstellingen</u>			
Diaconaal quotum	117.575	116.400	113.778
Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	7.132-	11.350	-
Verdubbeling collecten		20.000	18.378
Werelddiaconaat bijzondere projecten		5.000	5.000
Bijdrage in exploitatie wijken:	1.000	1.000	1.000
PGG Laak, huursubsidie OASE	-	-	7.200
Houthaghe, kerkdiensten	7.125	9.500	8.673
Historisch Diaconieproject	8.164	-	-
	126.732	163.250	154.029

De post Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing betreft een gedeeltelijke teruggave van dit fonds van in eerdere jaren verstrekte bijdragen.

De kosten Historisch Diaconieproject betreffen de meerkosten boven de in 2012 t/m 2014 opgebouwde reservering. Het boek op basis van dit onderzoek zal in 2017 verschijnen.

5. **Beheerslasten**

5.1	Personeelslasten	266.562	279.500	262.647
5.2	Organisatiekosten	24.251	28.650	28.729
5.3	Rentelasten	22.337	34.200	40.423
5.4	Onvoorzien	-	25.000	-
		313.150	367.350	331.799

5.1 Personeelslasten

Personeelslasten (all-in)	264.756	279.500	262.647
Inhuur personeel	1.806	-	-
Totaal	266.562	279.500	262.647

De personeelslasten zijn vanuit Stek doorbelast op basis van een Overeenkomst kosten gemene rekening.

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
5.2 <u>Organisatiekosten</u>			
Accountantskosten	14.648	9.000	14.998
Advieskosten, algemeen	-	6.000	4.594
Vacatiegelden	2.500	2.500	2.500
Vergaderkosten + overige kosten	226	2.800	3.541
Representatiekosten	3.226	3.500	57
Verzekeringen	2.927	3.200	2.190
Bankkosten rek.crt.	724	1.650	849
Totaal organisatiekosten	24.251	28.650	28.729
<i>Verzekeringen:</i>			
Bestuursaansprakelijkheid	1.210	1.250	1.210
Bedrijfsaansprakelijkheid	326	350	366
WA-verzekering verhuurder	833	900	
Verzekeringen vrijwilligers	258	380	314
Kostbaarhedenverzekering	300	320	300
Totaal verzekeringen	2.927	3.200	2.190
<p>Onder de vrijwilligersverzekering vallen bestuur en afgevaardigden wijkdiaconieën, vrijwilligers wijkdiaconieën en vrijwilligers vakantieweken.</p>			
5.3 <u>Rentelasten</u>			
Rentevergoeding rek.crt. Stek	18.050	30.000	34.890
Rente lening Willem-II-straat	4.287	4.200	5.533
	22.337	34.200	40.423
<p>De rentevergoeding rekening-courant met Stek is voor 2016 gesteld op 1% over het gemiddeld saldo (2015: 2%).</p> <p>De rente op de lening ABP bedraagt 4,5% per jaar. De lening zal in 2019 geheel zijn afgelost.</p>			
5.4 <u>Onvoorzien</u>		25.000	-

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

OVERIGE GEGEVENS

1 Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening

Het College van Diakenen van de Protestantse Diaconie Den Haag heeft de jaarrekening 2016 in zijn vergadering van 23 mei 2017 vastgesteld, waaronder de in de staat van baten en lasten opgenomen resultaatverdeling.

Mw. D.P. Kuipers, voorzitter

Dhr. W.H. Korteweg, penningmeester

2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

3 Gebeurtenissen na balansdatum

In maart 2017 is het pand Juffrouw Idastraat 10 verkocht, waarbij een boekwinst is gerealiseerd van (afgerond) € 400.000.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Diaconie van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage.

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Diaconie van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Diaconie van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

De in deze jaarrekening ter vergelijking opgenomen bedragen zijn ontleend aan de jaarrekening over het voorgaande boekjaar, waarbij een controleverklaring met beperking is verstrekt, gelet op het belang van de volgende bevinding: "Onder de baten is een opbrengst collecten verantwoord van € 88.360. Wij hebben geen voldoende en geschikte controle-informatie kunnen verkrijgen omtrent de volledigheid van de opbrengst collecten. Reden hiervoor is dat de interne organisatie niet zodanig is ingericht dat door accountantscontrole op rationele wijze de vereiste zekerheid kan worden verkregen over de volledigheid van de in jaarrekening 2015 opgenomen opbrengst collecten en de daarmee rechtstreeks samenhangende posten. Als gevolg daarvan hebben wij niet kunnen vaststellen of er eventueel correcties noodzakelijk waren met betrekking tot de hiervoor genoemde bedragen."

Vermelde omstandigheden zijn niet meer van invloed op het onderhavige boekjaar, maar gelden wel voor de vergelijkende cijfers.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Wij zijn onafhankelijk van de Diaconie van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 23 mei 2017

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
J.J.M. Huijbregts RA

BIJLAGE I

OVERZICHT WIJKGEMEENTEN

Bijlage I-i. Wijkdiaconieën: recapitulatie uitgaven en ontvangsten

	2016	2015
<u>UITGAVEN:</u>		
Ouderenzorg	17.540	17.795
Jeugdwerk	8.364	6.370
Recreatie	30.915	12.054
Ondersteuning	11.824	15.849
Toerusting en vorming	4.203	3.594
Kosten kerkdienst	6.351	4.784
Vervoerskosten	398	322
Activiteiten	14.050	17.146
Giften derden	25.259	19.693
Kosten vrijwilligers	140	312
Administratie-/vergaderkosten	2.147	2.460
Diversen/onvoorzien	2.992	1.768
	-/- <u>124.183</u>	-/- <u>102.147</u>
<u>ONTVANGSTEN:</u>		
Collecten en giften wijken	59.977	60.168
Bijdragen derden en overige baten	31.896	21.273
Intrest	2.385	5.318
	<u>94.258</u>	<u>86.759</u>
Subtotaal	-29.925	-15.388
Aanvullingen vanuit Centrale Diaconie	26.200	28.873
Ontrekking legaat	3.000	-
Overtollige middelen wijken	-	-24.100
Mutaties transitoria	-1.060	73
Saldo per 1 januari	156.768	167.310
	<u>154.983</u>	<u>156.768</u>
SALDO WIJKKASSEN PER 31 DECEMBER		

Bijlage I-ii. Wijkdiaconieën: recapitulatie banksaldi en uitstaande middelen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>Specificatie beleggingen per combinatie</u>		
Combinatie I (Oikocredit)	53.256	53.256
Dit saldo is opgenomen onder de beleggingen.		
<u>Specificatie banksaldi per combinatie</u>		
Combinatie I	38.326	44.040
Combinatie II	5.185	3.245
Combinatie III	51.146	51.455
Combinatie IV	19.596	15.757
Combinatie V	1.490	1.974
Bethlehemkerk	39.240	40.297
Totaal	<u>154.983</u>	<u>156.768</u>
Dit saldo is opgenomen onder de liquide middelen.		
<u>Specificatie middelen bij Diaconie PGG:</u>		
Combinatie I		
Den Haag Zuid-West	129.293	129.293
Project "De kerk komt naar je toe"	<u>6.187</u>	<u>6.125</u>
	135.480	135.418
Combinatie III		
Kerkenwerk Laak	62.173	61.558
Saldo Juliana/Valkenboskerk	<u>1.418</u>	
	63.591	61.558
Combinatie IV		
Wijkdiaconie Bezuidenhout	99.894	102.894
Wijkdiaconie Kruispunt	<u>42.690</u>	<u>42.267</u>
	142.584	145.161
Totaal	<u>341.655</u>	<u>342.137</u>
<u>Recapitulatie per combinatie:</u>		
Totaal Combinatie I	227.062	232.714
Totaal Combinatie II	5.185	3.245
Totaal Combinatie III	114.737	113.013
Totaal Combinatie IV	162.180	160.918
Totaal Combinatie V	1.490	1.974
Totaal Bethlehemkerk	39.240	40.297
Totaal	<u>549.894</u>	<u>552.161</u>
<u>Aansluiting bestemmingsfonds wijken</u>		
Totaal banksaldi en uitstaande middelen	549.894	552.161
Mutatie transitoria	<u>1.060</u>	-
Bestemmingsfonds wijken	<u>550.954</u>	<u>552.161</u>

Bijlage I-iii. Overzicht per wijkdiaconie (op combinatieniveau)

UITGAVEN	Combinatie I Abdijkerk Bosbeskapel Shalomkerk		Combinatie II Bergkerk Maranathakerk		Combinatie III Laak Marcuskerk	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
1 Ouderenzorg	4.163	3.650	4.116	5.050	901	1.600
2 Jeugdwerk	-	-	4.500	5.000	0	0
3 Recreatie	25.140	5.500	225	500	3.900	3.975
4 Ondersteuningen	5.750	2.300	200	1.000	225	750
5 Toerusting en vorming	1.122	1.300	749	800	1.465	775
6 Kosten kerkdienst	2.395	2.125	825	900	1.515	2.485
7 Vervoerskosten	-	0	322	750	0	0
8 Activiteiten	1.600	1.150	2.598	2.950	257	500
9 Giften derden	7.903	5.700	1.598	1.500	1.965	2.300
10 Kosten vrijwilligers	80	125	0	150	0	100
11 Administratie-/vergaderkosten	1.157	1.300	209	325	362	240
12 Diversen/onvoorzien	2.560	-	-	-	0	50
Totaal uitgaven	51.870	23.150	15.342	18.925	10.590	12.775
ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Combinatie III
13 Collecten en giften, wijken	20.346	13.800	6.337	6.100	7.883	5.560
14 Collecten Centrale Diaconie	8.000	11.700	2.007	1.700	1.416	3.450
15 Collecten Haagse Doelen	7.385	7.800	1.023	800	3.332	1.250
16 Collecten Kerk in Actie	9.299	8.200	1.312	800	527	3.350
17 Collecten giften bijz. doelen	1.162	-	533	200	359	1.100
18 Af te dragen collecten *	-31.963	-27.700	-4.930	-3.500	-7.385	-9.150
19 Intrest	2.167	3.900	-	-	12	19
20 Onttrekking Legaat	-	-	-	-	-	-
21 Bijdragen derden	27.261	3.950	-	0	-	-
22 Overige baten	2.500	-	-	-	1.135	700
23 Bijdrage Centrale Diaconie	-	-	11.000	13.200	3.000	6.000
Totaal ontvangsten	46.157	21.650	17.282	19.300	10.279	12.279
SALDO	-5.713	-1.500	1.940	375	-311	-496

Bijlage I-iii. Overzicht per wijkdiaconie (op combinatieniveau)

	Combinatie IV		Combinatie V	
	Duinzichtkerk Chr. Triumfatorkerk	Duinzichtkerk Chr. Triumfatorkerk	Evang. Lutherse kerk Lukaskerk	Evang. Lutherse kerk Lukaskerk
UITGAVEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
1 Ouderenzorg	354	1.950	159	1.000
2 Jeugdwerk	369	500	-	300
3 Recreatie	0	500	-	300
4 Ondersteuning	2.997	4.000	652	4.500
5 Toerusting en vorming	291	550	0	800
6 Kosten kerkdienst	703	2.550	251	600
7 Vervoerskosten	-	-	-	-
8 Activiteiten	1.925	3.420	4.626	6.000
9 Giften derden	3.370	1.100	-	700
10 Kosten vrijwilligers	0	300	60	200
11 Administratie-/vergaderkosten	254	250	135	150
12 Diversen/onvoorzien	-	-	432	200
Totaal uitgaven	10.263	15.120	6.315	14.750
ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
13 Collecten en giften, wijken	11.309	4.370	3.014	3.000
14 Collecten Centrale Diaconie	0	2.800	220,00	500
15 Collecten Haagse Doelen	0	3.000	675	500
16 Collecten Kerk in Actie	0	1.000	898	1.000
17 Collecten giften bijz. doelen	100,00	-800	350	-
18 Af te dragen collecten *	-1.677	-5.500	-3.345	-800
19 Intrest	1.064	3.750	-	-
20 Onttrekking Legaat	3.000	-	-	-
21 Bijdragen derden	-	-	-	350
22 Overige baten	307,00	-	519	-
23 Bijdrage Centrale Diaconie	0	6.500	3.500	9.500
Totaal ontvangsten	14.103	15.120	5.831	14.050
SALDO	3.840	0	-484	-700

Bijlage I-iii. Overzicht per wijkdiaconie (op combinatieniveau)

	Bethlehem- gemeente	Bethlehem- gemeente	Totaal	Totaal
UITGAVEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
1 Ouderenzorg	7.847	9.500	17.540	22.750
2 Jeugdwerk	3.495	2.750	8.364	8.550
3 Recreatie	1.650	1.500	30.915	12.275
4 Ondersteuning	2.000	6.000	11.824	18.550
5 Toerusting en vorming	576	800	4.203	5.025
6 Kosten kerkdienst	662	650	6.351	9.310
7 Vervoerskosten	76	-	398	750
8 Activiteiten	3.044	4.350	14.050	18.370
9 Giften derden	10.423	11.100	25.259	22.400
10 Kosten vrijwilligers	-	100	140	975
11 Administratie-/vergaderkosten	30	50	2.147	2.315
12 Diversen/onvoorzien	-	-	2.992	250
Totaal uitgaven	29.803	37.000	124.183	121.720
ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
13 Collecten en giften, wijken	27.818	24.750	76.707	57.580
14 Collecten Centrale Diaconie	6.329	7.500	17.972	27.650
15 Collecten Haagse Doelen	-	-	12.415	13.350
16 Collecten Kerk in Actie	-	-	12.036	14.350
17 Collecten giften bijz. doelen	9.073	9.000	11.577	9.500
18 Af te dragen collecten *	-21.430	-19.500	-70.730	66.150
19 Intrest	-858	-425	2.385	7.244
20 Onttrekking Legaat	-	-	3.000	-
21 Bijdragen derden	174	175	27.435	4.475
22 Overige baten	-	-	4.461	700
23 Bijdrage Centrale Diaconie	8.700	15.500	26.200	50.700
Totaal ontvangsten	29.806	37.000	123.458	119.399
SALDO	3	0	-725	-2.321

BIJLAGE II

OVERZICHT BELEGGINGEN

Bijlage II. Overzicht beleggingen

Beleggingen (marktwaarde)

	31-12-2016	31-12-2015
<u>ABNAmro MeesPierson</u>		
Adviesportefeuille	11.146.147	13.562.173
Beheerportefeuille	10.439.441	9.878.862
Liquide middelen t.b.v. beleggingen	17.305.562	5.878.918
	<u>38.891.150</u>	<u>29.319.953</u>
<u>HofHoorneman</u>		
Value Investing	8.242.556	18.275.759
Classic Account	4.078.271	5.172.331
Phoenix Fund	1.356.782	1.135.730
Income Fund (t.b.v. Fonds van Reenen)	100.448	99.080
Liquide middelen t.b.v. beleggingen	1.397.122	484.025
	<u>15.175.179</u>	<u>25.166.925</u>
<u>OIKO credit</u>		
Obligaties	457.184	457.184
Certificaten t.b.v. Loosduinen-Centrum	53.256	53.256
	<u>510.440</u>	<u>510.440</u>
<u>St. Kerkelijk Geldbeheer, inschrijvingsrekening</u>	184.478	184.478
<u>Deelnemingen</u>		
Certitudo C.V. (Vastgoed I)	270.300	270.300
Certitudo C.V. (Vastgoed II)	250.000	-
Certitudo C.V. (Vastgoed IV)	160.000	160.000
Certitudo C.V. (Vastgoed VI)	-	250.000
Certitudo C.V. (Vastgoed XIII)	280.000	-
Certitudo Residential Growth Fund Obligatielening	320.000	320.000
Grevelingenzicht B.V.	200.000	200.000
MeesPierson Vastgoedfonds Waalhaven C.V.	57.186	120.878
	<u>1.537.486</u>	<u>1.321.178</u>
Totaal generaal	<u>56.298.733</u>	<u>56.502.974</u>

BIJLAGE III

SPECIFICATIE ONROEREND GOED

Bijlage III. Overzicht en exploitatie onroerende zaken

Pand	Huren	Leegstand en dubieuze posten		Dotatie groot onderhoud	Vrijval onderhouds voorziening	Onderhoud	Verzekering	Heffingen	Resultaat
		Af-schrijving							
Diaconale panden									
Betsy Perkstraat 16	15.841	-	-	-	-	-	-	-	15.841
Van Meursstraat 1	25.219	25.219	-	-	-	-	-	-	-
Van Baerlestraat 111,113,117	35.855	14.483	5.470	8.499	467	1.691	5.246		
Parkstraat 32	289.714	-	27.296	29.373	3.037	5.740	224.268		
Thomas Schwenkestraat 28-30	45.500	20.000	11.202	312	1.582	1.033	11.371		
Hooftskade 86-89	30.964	-	4.971	3.430	846	1.083	20.634		
Schoolstraat 18, 18a t/m c	64.680	-	9.240	2.384	1.129	2.426	49.501		
Jonckbloetplein 16-17-24 en Grond Jonckbloetplein	78.020	-	22.588	5.054	2.870	-	46.217		
	-	2.350	-	-	-	-	2.350-		
Commerciële panden									
Frankenslag 162-164-166	91.375	-	11.953	30.932	1.056	1.557	45.876		
Juffrouw Idastraat 10/10a	30.187	22.640	10.342	5.387	58.621-	143	611	594	49.091
Hendrik van Deventerstraat 45	28.200	25.125	1.140	3.297	947	329	565	3.203-	
Mariahoeve Ivoorhorst	138.761	-	11.220	11.972	4.904	3.598	3.738	103.329	
Rozenburgstraat 7, 7a t/m d	30.636	-	5.073	3.238	401	1.187	20.736		
Grond Arendsdorp	-	-	-	379	-	16	395-		
	904.951	47.765	107.342	100.915	58.621-	87.410	13.055	20.922	586.163
Totaal resultaat									586.163

BIJLAGE IV

SPECIFICATIE STEK-PROJECTEN

Bijlage IV. Specificatie Stek-projecten

	Totale lasten 2016	Bijdrage Diaconie 2016	Bijdrage Diaconie 2015	
	€	€		
Buurtgericht werk				
De Oase	167.692	154.318	149.292	comb III
De Paardenberg	291.913	270.336	270.638	comb III
Buurt- en kerkhuis Bethel	164.884	127.204	130.362	comb II
Buurt & Lukaskerk	134.709	124.574	97.437	comb V
Overige projecten	954	954	1.038	stadsbreed
Totaal Buurtgericht werk	760.152	677.386	648.767	
Wijkgemeenten				
Gemeente Support	43.671	34.375	37.191	stadsbreed
Diaconaal opbouwwerk, Zuid West	139.518	115.650	128.018	comb I
Diaconaal opbouwwerk, Bezuidenhout	51.231	47.431	15.490	comb IV
Diaconaal opbouwwerk, overig	2.804	1.804	657	stadsbreed
Vrijwilligersbeleid en advies	57.544	57.544	60.203	stadsbreed
Totaal Wijkgemeenten	294.768	256.804	241.559	
Jeugdwerk				
Kinderwinkel	239.950	91.202	90.729	comb III
Huiswerkbegeleiding Transvaal	63.183	20.284	17.231	comb III
StekJong	303.220	142.348	153.949	stadsbreed
Totaal Jeugdwerk	606.354	253.834	261.909	
Opbouw multiculturele en -religieuze samenleving				
Dialogoprojecten	8.047	8.047	4.171	stadsbreed
Totaal mul-relig samenlev.	8.047	8.047	4.171	
Migrantenkerken				
Kariboe Bibi	126.645	70.848	77.510	comb III
Migranten en hun organisaties	4.466	4.466	7.117	stadsbreed
Totaal Migrantenkerken	131.111	75.314	84.627	
Ouderenwerk				
Ouderenwerk	181.544	102.486	120.028	stadsbreed
Totaal Ouderenwerk	181.544	102.486	120.028	
Den Haag Wereldhuis plus				
Noodopvang De Halte	129.239	71.122	100.007	stadsbreed
Tussenvoorziening Juffr. Idastraat	28.418		40.000	stadsbreed
Wereldhuis	93.252	20.901	23.640	stadsbreed
Totaal Den Haag Wereldhuis plus	250.909	92.023	163.647	

Bijlage IV. Specificatie Stek-projecten

	Totale lasten 2016	Bijdrage Diaconie 2016	Bijdrage Diaconie 2015	
	€	€		
Kwetsbare groepen				
Individuele hulpverlening	267.485	257.435	241.286	stadsbreed
Accolade	6.349	1.349	-	
Kerst- en zomerpakketten actie	28.576	5.000	15.942	stadsbreed
Straatpastoraat	42.722	28.722	24.898	stadsbreed
Baby Bullen Bank	21.130	4.541	9.614	stadsbreed
Maatschappelijke activering / overige kwetsbare groepen	51.410	18.666	8.717	stadsbreed
Overige projecten kwetsbare groepen	2.285	2.285	-	stadsbreed
Totaal Kwetsbare groepen	419.958	317.998	300.457	
Overige				
Mediatheek De Bovenkamer	4.101	4.101	-	stadsbreed
Overige beheerslasten Stek	366.079	47.251	45.658	org Diac
Totaal Overige projecten	370.180	51.352	45.658	
Saldo bestemmingsfonds Diaconie PGG		-	-	
Totaal Generaal	3.023.022	1.835.244	1.870.823	

BIJLAGE V

OVERZICHT BIJDAGEN EN SUBSIDIES NAAR BESTEMMING

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
<u>Nadere uitsplitsing projecten Stek en wijkkassen:</u>			
Stadsbreed			
Individuele hulpverlening	257.435	246.400	241.286
StekJong	142.348	177.000	153.949
Ouderenwerk	102.486	139.500	120.028
Advies vrijwilligersbeleid	57.544	47.700	60.203
Gemeente support	34.375	30.200	37.191
MA projecten	18.666	5.700	8.717
Straatpastoraat	28.722	29.400	24.898
Wereldhuis	20.901	20.800	23.640
Steunpunt migrantenkerken	4.466	4.100	7.117
Baby Bullen Bank	4.541	6.900	9.614
Dialogoprojecten	8.047	10.200	4.171
Accolade	1.349	8.400	-
Mediatheek De Bovenkamer	4.101	5.100	-
Kerstpakketten actie	5.000	5.000	15.942
Overige projecten	2.758	4.700	1.695
<i>Totaal</i>	<i>692.739</i>	<i>741.100</i>	<i>708.451</i>
Combinatie I			
Diaconaal opbouwwerker	115.650	188.800	128.018
Wijkexploitatie	51.870	23.150	22.904
<i>Totaal</i>	<i>167.520</i>	<i>211.950</i>	<i>150.922</i>
Combinatie II			
Buurt- en kerkhuis Bethel	127.204	72.500	133.362
Wijkexploitatie	15.342	18.925	18.120
<i>Totaal</i>	<i>142.546</i>	<i>91.425</i>	<i>151.482</i>

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Combinatie III			
Paardenberg	270.336	262.800	270.638
Oase	154.318	160.600	149.292
Kinderwinkel	91.202	91.900	90.729
Kariboe Bibi	70.848	71.000	77.510
Huiswerkbegeleiding Transvaal	20.284	20.700	17.231
Wijkexploitatie	10.590	12.775	8.956
Thuis in Transvaal	-	-	6.805
Totaal	617.578	619.775	621.161
Combinatie IV			
Diaconaal opbouwwerker	47.431	39.100	15.490
Wijkexploitatie	10.263	15.120	8.928
Totaal	57.694	54.220	24.418
Combinatie V			
Buurt & Lukaskek	124.574	121.300	97.437
Noodopvang De Halte + Juff Ida	71.122	71.600	140.007
Wijkexploitatie	6.315	14.050	7.089
Totaal	202.011	206.950	244.533
Bethlehemkerk	29.803	37.000	36.150
Totaal	1.909.891	1.962.420	1.937.117